

"Par Volstrītas lielākās investīciju krāpniecības izveidošanu notiesātais finansists Bernards Medofs ir pārsteigts, ka viņa 65 miljardus dolāru (32 miljardus latu) vērtā finanšu piramīdas tipa krāpšanas shēma netika atklāta agrāk, tā afērists paziņoja savā pirmajā intervijā pēc tiesas sprieduma pasludināšanas. Kā ziņots, Medofs nodarbojās ar krāpšanu gadu desmitiem, pārliecinot investorus ieguldīt miljardiem dolāru, kas tika izmantoti, lai izmaksātu fiktīvas dividendes iepriekšējiem ieguldītājiem. Viņš atrodas apcietinājumā kopš marta, kad atzina savu vainu krāpniecībā, kura tiek uzskatīta par lielāko Volstrītas vēsture."

LETA-Reuters, 2009. gada 29. jūlijā

atslēga – teicama ilūzijas radišana. Bernarda Medofa firma atradās trīs stāvos cienijamā 34 stāvu Manhetenas debesskrāpī Trešajā avēnijā, sauktā par Lūpukrāsas ēku. Deviņpadsmitajā stāvā atradās administrācija, bet četras piektdaļas stāva aizņēma vērtspapīru tirdzniecības telpa, kurā dīleri nodarbojās ar tirgus veidošanu (*market-making*) vērtspapīriem. Pēc būtības dīleri iepirka vai pārdeva vērtspapīrus vairumā, uzturot to likviditāti un piedāvājot saviem klientiem piedalīties darījumos, tirgojot vērtspapīrus nevis tieši tirgū, bet izmantojot savus krājumus. Tās nav īpaši ineseģi – tāds smags nelielu komisiju bizness, toties ideāli atbilst bijušā NASDAQ vadītāja kompetencei. Pie tam šis bizness rada vērtspapīru darījumu apjomu tik lielu, ka neviens pat neiedomājās pārbaudīt un atklāt faktu, ka Medofa fondi nav ne reizi izmantojuši tirgus

veidotāju pakalpojumus. Astonpadsmitajā stāvā atradās datorsistēmas, juristu kabineti un konferenču telpa. Tikai 17. stāvs bija atvēlēts "investīciju konsultāciju biznesam", kas tad arī vēlāk izrādījās vērienīgākā finanšu piramīda pasaulē jeb Ponzi shēma. (Ponzi bija pirmais amerikānis, kas 20. gadsimta 20. gados kļuva bēdīgi slavens, izmaksājot kā peļņu jaunu investoru naudu.)

Pārtrumpot tirgu, tajā piedaloties, ir lielākais izaicinājums visiem aktīvu pārvaldītājiem pasaulē. Pārtrumpot tirgu *post factum*, tajā nepiedaloties, ir triviāls matemātisks uzdevums. Tā kā no klientiem savāktā nauda atradās *Chase Manhattan* bankas kontā, krāpnieku darbs bija samērā vienkāršs – vēsturiski notikušajos akciju un citu vērtspapīru cenu kāpumos un kritumos bija jāizvēlas piemēroti laika momenti, kad "pirkt" un kad "pārdot" vērtspapīrus tā, lai